

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1927, No. 16.

M. PFAUNDLER. *Neueres über Rachitis. (Schluss folgt).*

W. STORM VAN LEEUWEN und W. KREMER. *Ueber die Behandlung von Lungentuberkulose in allergenfreien Kammern.* — Schrijvers berichten over 16 lijdens aan longtuberculose, door hen behandeld in allergenevrije vertrekken. Van deze verbeterden 14 en wel sommige zóó snel en opvallend, dat bij deze een bijzondere overgevoeligheid voor klimaatallergenen moet worden aangegomen. Zij wijzen op het belang dezer waarneming voor de prophylaxis en behandeling dezer ziekte, daar hierdoor duidelijk wordt, dat in elke woning de genezingsmogelijkheid van longtuberculose aanmerkelijk verhoogd kan worden.

H. DENNIG. *Ueber die Behandlung der Tetanie Erwachsener.* — Waarnemingen bij 15 patiënten. De tetanie van volwassenen laat zich door het gebruik van zouten, die als zuren op het organisme inwerken, symptomatisch zeker overwinnen. Het best werken calciumchloride en chloretum ammonicum, van welke men 15—18 gram daags moet toedienen of van elk de halve hoeveelheid; lactas calcicus is veel minder werkzaam. Lichte gevallen kan men hierdoor over het manifeste stadium heenbrengen, bij zware zieken kan men deze giften maanden lang zonder bezwaar geven. Deze zuurbehandeling werkt slechts tegen de tetanie en de deze begeleidente epilepsie, niet tegen andere begeleidente verschijnselen of tegen andere kramp-toestanden. Kwartlicht is van geen nut bij de tetanie van volwassenen.

G. DENECKE und A. BINGEL. *Die BIERMERSche Krankheit an der Medizinischen Klinik zu Marburg in den Jahren 1920 bis 1926.* — Mededeeling over 50 gevallen. Schrijvers behandelen de ziekte met groote giften arsenicum volgens NEISSER en met bloedtransfusie.

E. SCHLAGINTWEIT. *Untersuchungen über die Darmwirkung des Paraffinum liquidum.* — Uit proeven bij dieren blijkt dat paraffine als een fijne emulsie de ontlasting gelijkmatig doorzet en deze ook rijker aan water maakt. Het omgeeft de scybalen niet, tenzij men groote giften toedient. Van de onderzochte paraffinepraeparaten werkt nujol als paraffine, mitilax eveneens (dit is een emulsie van paraffine), cristolax is een emulsie van paraffine, vermengd met een laxermiddel.

E. BÜRGI. *Die Gelonida antineuralgica als Kombinationsmittel.* — Voegt men geneesmiddelen samen, welke hetzelfde eeffect bezitten, doch welke pharmacologisch aangrijpingspunt verschillend is, dan verhoogen deze elkanders werking. Als voorbeeld voor deze stelling bespreekt BÜRGI de door TREUPEL aangegeven samenvoeging van codeïne, phenacetine en acetylsalicylzuur (gelonida antineuralgica).

E. POULSSON. *Bemerkungen über fettlösliche Vitamine und Sterilität (habituellen Abort).* — Onder de vitaminen A komt een antisteriliteitsvitamine voor, dat men vooral in graankorrels vindt. Dieren, aan welke dit vitamine werd onthouden, werden steriel. POULSSON heeft nu een vrouw met habitueele vroeggeboorte vanaf het begin der zwangerschap 3 lepels levertraan daags gegeven, waarna de kinderen op tijd ter wereld kwamen.

H. SCHOTTMÜLLER. *Welche Gefahren bringt die Malariaabehandlung der Syphilis?* — Volgens de ervaringen van SCHOTTMÜLLER levert deze behandeling noch voor den patiënt noch voor de verdere bevolking (door besmetting) gevaar op.

W. KOENNECKE. *Die schwierige Pericarditis und ihre chirurgische Behandlung.* — Bij den lichtsten vorm, de vergroeiing van het hartzakje met den borstwand, is de cardiolyse volgens BRAUER voldoende; bij den tweeden vorm, waarbij het hart is omsloten door een schrompelend, verdikt hartzakje, moet het uit dit pantser worden losgemaakt. Deze operatie heeft KOENNECKE twee maal met goed gevolg volgens de methode van SCHMIEDEN uitgevoerd: in het eene herstelde de patiënt,

in het tweede herstelde de hartfunctie, doch bleek de leverafwijking niet meer reparabel te zijn.

F. PENZOLDT. *Ueber das sogenannte Flimmerskotom und dessen Behandlung.* — PENZOLDT beschrijft zijn eigen ziektegeschiedenis. Behalve het flikkeren nam hij ook andere endoptische verschijnselen waar, o.a. het zien van bloemen, en ging de aanval vaak gepaard met vaatkrampen in de extremiteiten; samenhang met migraine was duidelijk. Tegen de hoofdpijn hielp hem acetanilide het best, tegen den terugkeer der aanvallen beveelt hij lang voortgezette chininekuren aan: 4 maal daags 0.25 gram hydrochloras chinini, een maand of langer achtereen.

K. HERXHEIMER. *Ueber ein neues Mittel zur Psoriasisbehandlung.* — In het bijzonder bij verouderde gevallen beveelt HERXHEIMER psorigallolum spissum aan. Daar dit de huid zwart kleurt, behandelt hij gelaat, handen enz. met ung. carbonis hippocastani.

O. DAVID. *Die Heilfaktoren des Höhenklimas.* — De belangrijkste factor is de verminderde zuurstofspanning, waarvan de invloed op het organisme wordt uiteen gezet. De geneeskrachtige werking der hooge lucht kan men in het vlakke land door kunstmatig de zuurstofspanning te verlagen ondergaan.

F. FISCHLER. *Zur Kenntnis des Traubenzuckerabbaues bei der toxischen Insulinwirkung.* — Uit de dierproeven van FISCHLER blijkt, dat door de toxische insuline werking druivensuiker op abnorme wijze wordt omgezet, waarbij in versterkte mate methylglyoxal wordt gevormd, hetwelk de toxische verschijnselen veroorzaakt.

O. HOLTMEIER. *Elektrokardiographische Untersuchungen über den Karotisdrukversuch am Menschen nach H. E. HERING.* — Waarnemingen bij een patiënt.

BRÜGGER. *Familiäres Vorkommen von Leukämie.* — Drie zusjes, die alle aan leukaemie stierven; de ouders waren gezond.

A. BIER. *Gedanken eines Arztes über die Medizin. IV. Abschnitt: Die Seele.* (Fortsetzung folgt).

Münchener medizinische Wochenschrift. 1927, No. 17.

J. HUSLER. *Erfahrungen über das neue Scharlachserum beim Kinde.* — Voordracht. Mededeeling over 34 met Duitsch DOCHEZ-serum (Marburger Werke) behandelde gevallen. Het serum werkt duidelijk antitoxisch en is daarom van groote waarde, het voorkomt echter geen recidieven en complicaties en oefent op het verloop van van deze geen gunstigen invloed uit (bij geen der patiënten werd echter nephritis waargenomen). HUSLER acht dit serum dus in het bijzonder aangewezen bij ernstige toxische vormen van roodvonk.

O. HIRSCH-TABOR und H. VOLLMAR. *Ueber experimentelle Beeinflussung der Liquorsekretion.* — De bevindingen van DIXON en HALLIBURTON bij honden konden schrijvers slechts bij een klein percentage van konijnen bevestigen. Zij vonden echter dat intraveneus ingespoten, volgens WASSERMANN positieve, menselijke cerebrospinale vloeistof bij konijnen de liquorafscheiding bevordert, wat volgens WASSERMANN negatieve liquor, menselijk serum enz. niet doen. Bij pathologische (luetische?) hersenontleding schijnt een stof in de cerebrospinale vloeistof over te gaan, die den plexus prikkelt.

A. HERRMANNSDORFER, A. JUNG und W. STEIN. *Die chemisch-analytische und die biologische Auswertung der Säure-Basenverhältnisse in der Nahrung und in Salzgemischen, insbesondere im Mineralogen.* — Niet kort samen te vatten.

FECHT. *Ueber Erfahrungen mit Spasmodurin bei Dysmenorrhoe und anderen spastischen Zuständen im Bereiche der Genital-, Harn- und Verdauungsorgane.* — Zetpillen met spasmodurine blijken bij alle kramptoestanden in het gebied der urine-, geslachts- en spijsverteringsorganen een zeker werkend, ongiftig spasmolytisch werkend middel te zijn.

G. SCHULTE. *Die Röntgentherapie der Arthritis gonorrhoeica!* — Gunstige ervaringen, verkregen met bestraling volgens de methode van WETTERER (groote giften harde stralen). Pas wanneer de opgetreden verbetering ophoudt, passe men de volgende bestraling toe.

W. STEIMANN. *Morphinismus als Kriegsdienstbeschädigung.*

A. THEILHABER. *Zur Lehre von den Beziehungen des Organismus zum Karzinom.* — THEILHABER heeft bij een patiënte met sterk in de omgeving voortwoekerenden inoperabelen baarmoederkanker milt en thymus van een kalf getransplanteerd en zag hierna het gezwel en daarmee ook een groot deel van het septum recto-vaginale geheel verdwijnen. Door deze behandeling is dus bij kanker van maag of darm perforatie van deze organen te duchten.

M. PFAUNDLER. *Neueres über Rachitis.* (Schluss). — Niet kort samen te vatten voordracht.

A. BIER. *Gedanken eines Arztes über die Medizin. VI. Abschnitt: Die Seele.* (Fortsetzung).

A. KRECKE. *Die Frühdiagnose der bösartigen Oberkiefergeschwülste.* — Overzicht.

La Presse médicale. 1927, No. 30.

R. LEDOUX—LEBARD et E. PIOT. *Le rôle de la roentgentherapie dans le traitement des tumeurs médullaires.* — Mededeeling van vier gevallen, welke na operatie diep bestraald werden. Drie zijn nu hersteld (twee sarcomen, een glioom), een angioma is verbeterd. Schrijvers vergelijken hiermee de uitkomsten van andere chirurgen.

M. ISELIN. *Les blessures de la main et des doigts par crayons d'aniline.* — In het beschreven geval kwam de necrose tot staan na uitsnijding van al het violet gekleurde weefsel; de atonische wond sloot zich daarna pas na inwerking van ultraviolette stralen. In hoofdzaak aan de hand van de studie van ERDHEIM bespreekt ISELIN de anatomische en klinische verschijnselen dezer verwondingen alsmede de met methylviolet uitgevoerde experimenten.

La Presse medicale. 1927, No. 31.

R. LERICHE et R. FONTAINE. *Faits chirurgicaux pour servir à la critique des théories actuelles de la vaso-motricité.* — Schrijvers deelen verschillende waarnemingen mede, welke zij bij operaties aan den sympathicus deden en die in strijd zijn met de huidige opvattingen omtrent het mechanisme der werking van de vasomotoren. Deze theoriën moeten grondig herzien worden.

W. ORLOWSKI. *Contribution à l'étude de la valeur des légumes dans la diététique des malades.* — ORLOWSKI heeft zorgvuldig de maagsapafscheiding bestudeerd onder invloed van het gebruik van groentensap. Dit verhoogt duidelijk deze afscheiding: groenten zijn dus niet aangewezen bij hyperchlorhydrie en maagzweer, wel bij hypochlorhydrie, longtuberculose, anorexie en darmcatarrhen als gevolg van verminderde maagsapafscheiding.

M. WOLF. *Les variations des maladies dans leur fréquence et leur aspect.* — WOLF bespreekt de wijzigingen, die in den loop der tijden de frequentie en het verloop van de meeste ziekten hebben ondergaan. Hij wijst in het bijzonder op acuut gewrichtsrheumatisme, jicht, pneumonie, syphilis, appendicitis, de cirrhose van HANOT (nagenoeg verdwenen), chlorose en andere bloedziekten, de acute infectieziekten enz..

La Presse médicale. 1927, No. 32.

R. LERICHE. *La chirurgie de la douleur.* — Voordracht.

A. CLERC. *Anomalies électrocardiographiques au cours de l'oblitération coronarienne.* — Afbeelding en beschrijving van het electrocardiografisch beeld bij sclerose der arteriae coronariae.

P. FEUTELAIS. *Fracture de l'astragale avec luxation du fragment postérieur.* — Een geval.

Hospitalstidende, 1927, No. 9.

O. JERSILD. *Natriumthiosulfat intravenost ved Sanocrysin dermatitis*. — In vier gevallen van syphilis werd sanocrysin ingespoten. Bij drie ervan ontstond een vrij uitgebreide dermatitis. Na inspuiting van natriumthiosulfaat trad spoedig genezing daarvan in. Er werd dagelijks 600 mgr. tot 1 gr. opgelost in 8 tot 10 cM³. gedestilleerd water ingespoten.

OM SANOCRISINET. HENRIQUES antwoordt op het artikel van MÖLLGAARD in No. 8, waarin hij nogmaals duidelijk wil maken dat sanocrysin volkomen waardeloos is als geneesmiddel.

Hospitalstidende, 1927, No. 10.

OLOF THOMSEN. *Konstitutionsejendommeligheder i Blodet med saerlig Henblik paa Paternitetssporgsmaal*. — Naar aanleiding van het bloedonderzoek van 612 kinderen worden de volgende gevolgtrekkingen gemaakt: Beide ouders behooren tot type I, dan kunnen de kinderen ook slechts daartoe behooren. Ouders van type I—II: dan kinderen ook I of II (nooit III of IV). Ouders type I—III: kinderen ook I of III. Ouders II—III dan kinderen I of II. Ouders II—III dan kinderen I of III. Ouders II—III dan kunnen de kinderen behooren tot type I, II, III of IV. Wat betreft ouders behorende tot type III, daaromtrent heerscht nog onzekerheid.

Hospitalstidende, 1927, No. 11.

N. VIGHOLT. *Osgood-Schlatters Sygdom*. — Beschrijving van een geval van deze ziekte waarvan de verschijnselen zijn: verdikking van de tuberositas tibiae (enkel of dubbelzijdig) matige pijn gedurende beweging, maar geen als het been in rust is. Men voelt gewoonlijk een deegachtige verdikking van de tibia. Soms is er echter ook atrophie van de quadriceps. De ziekte ontstaat gewoonlijk in de puberteit en komt het meest bij jongens voor. Het kan van eenige maanden tot een paar jaren duren, maar dan treedt genezing in.

Il Policlinico. 1927, fasc. No. 12.

LODOVICO TOMASSI. *Criteri clinici per la diagnosi differenziale delle vaginite infantile non blenorragiche*. — Differentieel diagnostische kenmerken tusschen al of niet blenorragische cystitis bij kinderen. Bij de blenorragische valt vooral op het acute begin, de wit-geele of geel-groene afscheiding. De urethra is steeds ziek bij de blenorragische urethritis, bij de gewone nooit.

V. CUCCIA. *Sulla frequenza della paralisi progressiva in Sicilia*. — In de stad Palermo komen op 1 miljoen inwoners 300 sterfgevallen aan progressieve paralyse voor, in de provincie 560.

ENRICO GARRONE. *Perniciosa malarica a forma meningitica*. — Er zijn zeer veel gevallen van pernicieuze malaria die op meningitis gelijken. Het is echter geen echte meningitis. Als geneesmiddel spuite men dagelijks intraveneus 1.5 tot 2 gram quinine in.

W. A. A. VAN BINSBERGEN.

Wiener klinische Wochenschrift. 1927, No. 18.

Originalabhandlungen. B. BUSSON *Studien über den Mechanismus der Malaria- und Chinintherapie*. — Door inspuiting bij dieren van roode bloedlichaampjes van malarialijders, stammende uit de verschillende perioden van den aanval, is ragegaan wanneer de temperatuur-storende toxinen gevormd worden. De gevolgtrekking is, dat de koorts zou ontstaan door eiwitvergiften, die gevormd worden tijdens het verval van de roode bloedlichaampjes in het bijzonder op het oogenblik, dat de plasmodiën in het bloedlichaampje dringen.

V. ORATOR und STEPHANIDES. *Ueber einen Fall von Unterkiefer-Extirpation und Totalersatz durch Prothese*. — Beschrijving van een geval, waarbij voor sarcoma eerst de rechter helft en daarna de linker helft van de onderkaak, met een groot deel van den mondbodem, verwijderd werd; onmiddellijk na de operatie werd een

prothese ingebracht, terwijl een jaar later eenige plastische operaties volgden voor betere sluiting van de mond en verruiming van de mondholte. De spierwerking, waardoor de prothese bruikbaar werd voor kauwbeweging, wordt nader toegelicht.

P. MORITSCH und R. OPPOLZER. *Ueber die Behandlung eitrigter Infektionen mit Antivirus.* — In de kliniek van EISELSBERG is het antivirus beproefd. De werking langs de ongeopende huid is gering, maar na incisie van de ontstekingshaard wordt door den omslag spoedig pijnloosheid en vermindering van de afscheiding verkregen. In één geval van septische erysipelas mislukte de behandeling.

G. STIEFLER. *Ueber postenzephalitische periodische Schlafzustände.* — Bij een lijder aan encephalitis lethargica waar een mimische parkinsonismus achterbleef, ontstaan slaapaanvallen, die zich na tijdperken van volkomen welbevinden herhalen, langzaam zich ontwikkelen zoodat eerst na uren van slaperigheid een echte diepe slaap ontstaat, welke dan verscheidene dagen kan duren.

A. M. ROSENSTEIN. *Weitere Erfahrungen mit der neuen Goldchlorid-Hornhaut-tätowierung.* — Een aanbeveling voor het kleuren van de cornea met versch bereid, door bicarbonaat geneutraliseerd chloorgoud als zeer goed werkend en absoluut ongevaarlijk.

R. HOLLANDER PILPEL. *Zur Therapie der Melaena neonatorum vera.* — Een bijna succombeerd kind met melaena neonatorum werd gered door bloedtransfusie (van de moeder).

K. HERMAN *Salvarsan und Magengeschwür.* — Een lijder aan ulcus duodeni krijgt na een salvarsaankuur icterus en daarop aansluitend een doodelijke darmbloeding. Op grond van dit geval wordt gewaarschuwd voor het gebruik van salvarsaan bij maag- of darmzweerlijders.

A. FISCHER. *Erfahrungen mit Triphal bei Lungentuberkulose* — Het goudpraeparaat triphal moet — om prikkelingsverschijnselen te voorkomen — in zulke geringe hoeveelheden ingespoten worden, dat de chemotherapeutische werking niet tot haar recht komt, doch alleen een prikkeltherapie verkregen wordt. Slechts in zeer enkele gevallen volgde duidelijk verbetering.

Richtlinien für die Praxis. H. POINDECKER *Ueber den praktischen Wert der Tuberkulinproben.*

R. SINGER *Ueber Asthma cardiale.*

J. ED. ST.

Medizinische Klinik. No. 18, 1927.

H. DORENDORF. *Ueber das infraclaviculäre tuberkulöse Infiltrat.* — De longtuberculose bij volwassenen begint in een deel der gevallen niet in den top, doch onder het sleutelbeen. Opvallend is hierbij de neiging tot verkazing. Vroegtijdige pneumothoraxbehandeling moet in die gevallen aangewend worden.

F. KRAUS und S. SEELIG. *Der R. GOLDSCHMIDTSche Pulsresonator.*

W. SEIDEL. *Eunuchoidismus und Hochwuchs.* Beschrijving van twee gevallen.

K. PUR und H. POHL. *Tuberkulosebehandlung mit Sanocrysin.* — Elf gevallen van longtuberculose, drie verbeterd, één gelijk gebleven, drie achteruitgegaan en vier gestorven.

F. LEBERMANN. *Eine einfache Nierenfunktionsprüfung.* — Deze bestaat daarin dat het reststikstofgehalte van het bloedserum vóór en na $\frac{1}{2}$, 1, 2 en 3 uur na toediening van 20—40 gram pepton wordt bepaald.

J. FLESCHE. *Berufsschädigung einer Pianistin als Unfallsfolge.* — Door een val op de linker hand was een verlamming van den m. extensor brevis en abductor longus pollicis ontstaan.

F. SCHULTE. *Ueber ein tiefgelegenes Lipom des Vorderarms.* — Dit werd operatief verwijderd.

A. GEHRCKE. *Die Amöbenerkrankungen des Menschen, insbesondere die des Verdauungstraktus.* — Uitvoerige studie (vervolg uit no. 17).

M. KRÜGER. *Zur Kasuistik atypischer extragenitaler Primäraffekte.* — In de meeste gevallen was de diagnose pas gesteld, toen de reactie van WASSERMANN al positief was geworden.

R. SALUS. *Schlusswort zu MEYER—STEINEGS Entgegnung auf meinen Aufsatz: Die medikamentöse Behandlung des beginnenden Altersstarrs.* — Schrijver verwijt alle voorstanders van de medicamenteuse behandeling van de ouderdomsstaar, dat hun goede uitkomsten slechts schijnbaar zijn, omdat zij alleen met zeer subjectieve onderzoekingswijzen (bepaling van de gezichtsscherpte) zijn verkregen.

WARNECKE. *Beitrag zur vasokonstriktorischen Neurose der weiblichen Brustwarze.* — Mededeeling van een geval, waar geen zwangerschap had bestaan en geen kind was gezoogd. De aanvallen van pijn met oprichting en bleekheid van de tepels ontstonden ook hier na koude-prikkels.

G. HAUFFE. *Die Wirkung der im Herzbeutel gegebenen Saug- und Druckeinrichtung auf das Gefäßsystem.* — Poging de hartswerking met die van een zuigperspomp te vergelijken.

G. BURCKHARD. *Geburtshilfliche und gynäkologische Therapie mit Einschluss der Heilmittel.* — Alphabetische lijst.

B. WOTTSCHALL und W. RUGE. *Klinische Versuche mit Noctal.* — Het middel werd volgens de onderzoekingswijze van ROSENBAACH (*Berl. klin. W.* 1888) onderzocht. 0.2 Gram is in de meeste gevallen voldoende. Bijwerkingen werden niet gezien, gewenning trad slechts in matigen graad op.

Aerztliche Gutachten aus dem Gebiete des Versicherungswesens.

W. BRANDIS. *Gebärmutterblutung und schweres Nervenleiden.*

P. VAN PAASSEN.

The Lancet. No. 5410, 7 Mei 1927.

GORDON HOLMES. *Local epilepsy.* — De aanvallen moeten worden opgevat als prikkelontladingen in een daarvoor door beschadiging vatbaar schorsgedeelte. De prikkeltoestand wordt doorgaans gevolgd door inhibitie; ook komen aanvallen van inhibitie zonder meer voor. Zoowel van de motorische centra als van die der huid-, bewegings-, gezichts- en gehoorscentra komen aanvallen voor. Perifere prikkels naar het betreffende schorsgebied kunnen aanvallen uitlokken of ook een beginnenden aanval stuiten.

E. B. STRAUSS. *Psychogenic asthma.* — Twee gevallen waarin het bewust maken van verdrongen angstondervindingen aan de aanvallen een einde maakte.

SIR ST. CLAIR THOMSON and RICHARD R. TRAIL. *Tuberculosis of the larynx and artificial pneumothorax.* — Genezing van het strottenhoofd in 6 van de 9 gevallen, waarvan bij één daartoe cauteriseeren noodig was. Tweemaal ontstond larynx-proces tijdens het bestaan van pneumothorax, waarvan onder zwijgkuur één genezen en één vooruitgaande.

CHARLES A. PANNETT. *The results of operations for gastroduodenal ulceration.* — Zoowel bij maag- als duodenumzweer werd in alle gevallen, waar resectie mogelijk was, deze met volledig succes uitgevoerd, behoudens een sterfte van 4 pCt. voor beide. Alleen in de overblijvende gevallen geschiedde gastro-enterostomie, met minder groot succes.

J. S. HARRIS. *The patellar reflex in epidemic encephalitis.* — De normale slingerbeweging van het onderbeen, volgend op het opwekken der kniepeesreflex, bleek bij de meeste lijdens aan postencephalitische storingen geremd. In tegenstelling met katatonische spierstijfheid bleek deze remming door hyoscine te worden opgeheven.

G. M. TANNER. *Castor oil in acute appendicitis.* — Van 50 gevallen bleken de kwaadaardiger processen sterk vertegenwoordigd onder diegene, welke vooraf wonderolie hadden gekregen.

J. LLOYD DAVIES and C. J. CELLAN-JONES. *Uterus didelphys with pregnancy.* — Twee opeenvolgende zwangerschappen, à terme beëindigd door keizersnede, resp. in de linker en rechter hoorn.

J. PINKHOF.